

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	3Obdo/39/2014
Identifikačné číslo spisu:	6106208294
Dátum vydania rozhodnutia:	29.07.2014
Meno a priezvisko:	JUDr. Katarína Pramuková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2014:6106208294.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu Ing. T. T. - N. H. H. F. H. XX, XXX XX T. T., IČO: XX XXX XXX, zastúpeného advokátkou JUDr. Ruženou Bubenčikovou, Kollárova 8, Trnava, proti žalovanému HANSA, s. r. o., so sídlom Kremnička 3, Banská Bystrica, IČO: 31 593 593, zastúpeného Advokátska kancelária Kašuba, spol. s r. o., so sídlom Horná 41, P. O. Box 60, Banská Bystrica, IČO: 36 859 095, o zaplatenie 348,50 eur s príslušenstvom, vedenej na Okresnom súde Banská Bystrica pod sp. zn. 60 Cb 126/06, o dovolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici z 10. novembra 2010 č. k. 41 Cob 302/2010-199, takto

rozhodol:

Dovolenie o d m i e t a .

Žalobcovi nepriznáva náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

Okresný súd Banská Bystrica rozsudkom z 1. júla 2010 č. k. 60 Cb 126/06-170 uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 348,50 eur s 13% úrokom z omeškania ročne od 29. 01. 2006 do zaplatenia. O trovách konania rozhodne súd až po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

V odôvodnení rozsudku poukázal na ust. § 1 ods. 2 Obch. zák., § 451 ods. 1 a 2 Obč. zák., § 365 Obch. zák. a § 369 ods. 1 Obch. zák. Súd uviedol, že z vykonaného dokazovania nemal preukázané, že medzi účastníkmi konania došlo k dohode o rozsahu plnenia, ako aj k dohode o odmene za takto dohodnutý rozsah plnenia. Výpovede tak žalobkyne, ako aj štatutárnej zástupkyne žalovaného sa v tomto smere odlišovali, a preto bol súd toho názoru, že k uzavretiu zmluvného vzťahu medzi účastníkmi konania nedošlo. Súd mal však v konaní preukázané, že žalobkyňa vykonala v mesiaci december 2005 účtovnícke práce, vrátane daňového priznania DPH za mesiac december 2005 a tieto práce žalovanému aj odovzdala. túto skutočnosť mal súd preukázanú z výpovede svedkov Ing. S. R. a W. E., ktorí objasnili spôsob odovzdávania účtovných dokladov medzi žalobkyňou a žalovaným, aj v prípade účtovných dokladov za mesiac december 2005. Skutočnosť, že žalobkyňa spracovala aj daňové priznanie DPH za mesiac december 2005, mal súd preukázanú zo svedeckej výpovede W. E.. Súd prvého stupňa bol toho názoru, že žalobkyňa účtovnícke práce a daňové priznanie DPH za mesiac december 2005 vykonala a žalovanému odovzdala, čím vzniklo na strane žalovaného bezdôvodné

obohatenie na úkor žalobkyne tým, že jej za takto vykonané práce nezaplatil odmenu. Pri výške odmeny prihlíadal súd na zhodné tvrdenia obidvoch účastníkov konania, že za výkon účtovníckych prác za mesiace september až december 2005 (hoci za iný rozsah prác z pohľadu jednotlivých účastníkov konania) si dohodli odmenu vo výške 10 500,-- Sk (348,50 eur), ktorú sumu žalovaný žalobkyni za mesiac september až november 2005 aj zaplatil. Túto výšku priznanej sumy považoval súd za primeranú rozsahu vykonaných prác zo strany žalobkyne. V konaní nebolo preukázané, že by si zmluvné strany boli dohodli aj výkon účtovníckych prác, spočívajúcich vo vypracovaní ročnej účtovnej závierky, resp. daňového priznania k dani z príjmu právnickej osoby pre žalovaného za rok 2005. Súd sa nestotožnil s výpoveďou štatutárkynej zástupkyne žalovaného v tom smere, že sa so žalobkyňou dohodli o komplexnom vedení účtovníctva tak, ako za predchádzajúcich sedem rokov vzájomnej spolupráce, pretože ich spolupráca bola ukončená v r. 2004 a ako uviedla aj samotná žalobkyňa, v r. 2005 už uzatvárala záväzkový vzťah so žalovaným na inom základe, keďže ho považovala už za nového klienta. Súd prvého stupňa bol toho názoru, že žalovaný získal majetkový prospech plnením žalobkyne bez právneho dôvodu, keďže sa v konaní nepodarilo preukázať, aký konkrétny záväzkový vzťah účastníci medzi sebou uzavreli.

Súd prvého stupňa nevykonával dôkaz, navrhovaný právnym zástupcom žalovaného, a to nariadenie znaleckého dokazovania znalcom z odboru písomoznalectva a na to, aby určil, či pismo, ktoré sa nachádza na vyplnení daňového priznania DPH za mesiac december 2005, je pismo W. E., ktorá bola v tomto konaní vypočutá ako svedkyňa, pretože tento dôkaz nepovažoval za nevyhnutný, keďže svedkyňa vo svojej svedeckej výpovedi výslovne uviedla, že je to jej pismo. Takisto tento dôkaz nevykonával súd ani z dôvodu hospodárnosti konania, keďže predmetom sporu je zaplatenie sumy 348,50 eur s príslušenstvom.

Vychádzajúc zo zisteného skutkového stavu veci z všetkých skutočností, ktoré v konaní vyšli najavo a s poukazom na zákonné ustanovenia, považoval súd žalobu za dôvodnú, a preto žalobkyni v celom rozsahu vyhovel. Keďže sa žalovaný dostal do omeškania s plnením svojho peňažného záväzku, priznal súd žalobkyni popri istine 348,50 eur i 13% úrok z omeškania ročne od 29. 01. 2006 do zaplatenia, teda odo dňa nasledujúceho po splatnosti záväzku. Priznaná výška úrokovej sadzby je v súlade s ust. § 369 ods. 1 Obch. zák. t. j. 13% ročne (31. 12. 2005 predstavovala základná úroková sadzba NBS 3% ročne + 10% k tomu podľa Obch. zák.). O trovách konania rozhodne súd v zmysle ust. § 151 ods. 3 O. s. p. až po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

Proti tomuto rozsudku podal odvolanie žalovaný

Krajský súd v Banskej Bystrici rozsudkom z 10. novembra 2010 č. k. 41 Cob 302/2010-199 rozsudok Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 60 Cb 126/06-170, IČS: 6106208294 z 1. júla 2010 potvrdil. V odôvodnení odvolací súd citoval ust. § 451 ods. 1 Obč. zák. a § 369 ods. 1 Obch. zák. Tiež uviedol, že preskúmaním veci zistil, že okresný súd správne v konaní dospel k záveru, že žalobkyňa účtovnícke práce a daňové priznanie DPH za mesiac december 2005 vykonala a žalovanému odovzdala, čím vzniklo na strane žalovaného bezdôvodné obohatenie na úkor žalobkyne tým, že jej za takto vykonané práce nezaplatil odmenu. Medzi účastníkmi konania nedošlo k uzavretiu zmluvného vzťahu, ale výpovede svedkov potvrdili, že žalobkyňa pre žalovaného účtovnícke práce vykonala. Účtovnícke práce vykonala pre žalovaného aj v mesiaci september, október, november 2005, za ktoré jej žalovaný dohodnutú odmenu vo výške 348,50 eur zaplatil. Keďže účastníci konania zhodne potvrdili, že si dohodli za výkon účtovníckych prác odmenu vo výške 348,50 eur mesačne, stotožnil sa odvolací súd s tvrdením okresného súdu, že pri výške odmeny prihlíadal na tieto zhodné tvrdenia obidvoch účastníkov ohľadne výšky odmeny. V konaní nebolo preukázané, že by rozsah účtovníckych prác v mesiaci december 2005 mal byť iný, ako v mesiacoch september až november 2005. Samotná svedkyňa E., ktorá pracovala pre žalovaného, potvrdila, že pri spracovaní daňového priznania za r. 2005 vychádzala z dokladov od žalobkyne. Čo sa týka námietky žalovaného, že okresný súd nenariadil znalecké dokazovanie znalcom z odboru písomoznalectva na to, aby zistil, či pismo, ktoré sa nachádza na vyplnení daňového priznania DPH za mesiac december 2005, je pismo W. E., stotožnil sa odvolací súd s okresným súdom, že v danom prípade svedkyňa E. bola v konaní pred okresným súdom vypočutá, bolo jej daňové priznanie

predložené k nahliadnutiu a potvrdila vo svojej svedeckej výpovedi, že toto daňové priznanie DPH vyplňovala, a že to je jej písmo. Z uvedeného dôvodu aj odvolací súd je toho názoru, že nariadenie znaleckého posudku je nadbytočné. Žalovaný v odvolaní namietal aj stanovenie povinnosti zaplatiť úrok z omeškania a termín, od ktorého má byť tento úrok z omeškania počítaný. Odvolací súd poukázal na ust. § 120 ods. 4 O. s. p. a § 205a ods. 1 písm. c/ O. s. p. Odvolací súd zistil, že pôvodne sa žalobkyňa domáhala úroku z omeškania vo výške 3% ročne zo sumy 348,50 eur od 29. 01. 2006 do zaplattenia. V priebehu konania požiadala o pripustenie zmeny žaloby ohľadne výšky úroku z omeškania, keď žiadala o úrok z omeškania vo výške 13% ročne zo sumy 348,50 eur od 29. 01. 2006 do zaplattenia. Okresný súd písomné vyhotovenie zmeny návrhu na začatie konania právnomu zástupcovi žalovaného krátkou cestou na pojednávaní, konanom dňa 26. 01. 2010 doručil zároveň pripustil zmenu návrhu. Zároveň na pojednávaní vyzval účastníkov konania podľa § 120 ods. 4 O. s. p. na predloženie alebo označenie všetkých dôkazov alebo skutočností, ktoré navrhujú v tomto súdnom konaní vykonať. Žalovaný ani na tomto pojednávaní, ani na ďalších pojednávaniach neuviedol voči výške úroku, ani termínu plnenia úroku žiadne námietky, aj na pojednávaní, konanom dňa 11. 06. 2010 boli účastníci vyzvaní podľa § 120 ods. 4 O. s. p. na predloženie všetkých dôkazov a skutočností, ktoré ešte mienia vo veci vykonať. Keďže žalovaný bol v konaní pred okresným súdom viackrát poučený podľa § 120 ods. 4 O. s. p. a k úroku z omeškania sa nevyjadroval, tento nenamietal, mal odvolací súd za to, že jeho námietka ohľadom stanovenia povinnosti zaplatiť úrok z omeškania a termín, od ktorého má byť tento úrok z omeškania počítaný, uvedená v odvolaní, je novou skutočnosťou, ktorú v konaní pred okresným súdom žalovaný nenamietal, preto na túto námietku žalovaného odvolací súd ako na novú skutočnosť neprihliadal. Vzhľadom na uvedené mal odvolací súd za to, že okresný súd správne vec právne posúdil, svoje rozhodnutie dostatočne odôvodnil, a preto rozsudok okresného súdu ako vecne správny podľa § 219 od. 1 O. s. p. potvrdil.

Proti uvedenému rozsudku odvolacieho súdu podal žalovaný dovolanie, prípustnosť ktorého vyvodil z ust. § 237 O. s. p. Žalovaný je toho názoru, že v konaní došlo k vadám uvedeným v § 237 O. s. p. Navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici z 10. 11. 2010 č. k. 4 Cob 302/2010 v celom rozsahu zrušil a v zmysle § 243b ods. 3 O. s. p. zrušil aj rozsudok Okresného súdu Banská Bystrica zo dňa 01. 07. 2010 č. k. 60 Cb 126/06-170 a vrátil vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

K dovolaniu sa vyjadrila žalobkyňa podaním zo dňa 27. 05. 2014. Navrhla dovolanie žalovaného odmietnuť, keďže neexistuje dôvod pre prípustnosť dovolania, vymedzený v § 137 písm. a/ až g/ O. s. p.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O. s. p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O. s. p.), zastúpený v súlade s § 241 ods. 1 O. s. p., bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O. s. p.), skúmal najskôr, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom.

Európsky súd pre ľudské práva vo svojich rozhodnutiach opakovane poukazuje na potrebu rešpektovania princípu právnej istoty ako jedného zo základných princípov právneho štátu, a to osobitne vo vzťahu k súdnym rozhodnutiam, ktoré už nadobudli právoplatnosť a predstavujú res iudicata.

Dovolanie má v systéme opravných prostriedkov občianskeho súdneho konania osobitné postavenie. Ide o mimoriadny opravný prostriedok, ktorý možno - iba v prípadoch občianskym súdnym poriadkom výslovne stanovených - napadnúť právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu. Dovolanie nie je „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nie je treťou inštanciou, v ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie. V súlade s povahou dovolacieho konania a výnimočnosťou dovolania tento mimoriadny opravný prostriedok nielenže nie je v občianskom súdnom poriadku normatívne upravený ako „ďalšie odvolanie“, ale ani nesmie byť (súdmi, účastníkmi) vnímaný ako „skryté odvolanie“. Zo zásadne odlišnej povahy a účelu riadnych a mimoriadnych opravných prostriedkov vyplýva nevyhnutnosť zásadne odlišných prístupov a postojov pri aplikácii ustanovení zákona upravujúcich prípustnosť odvolania a dovolania. Pokiaľ by sa v praxi napriek tomu nedostatočne zohľadňovala mimoriadna podstata dovolania

a pokiaľ by sa pri posudzovaní jeho procesnej prípustnosti v prípadoch prejednávanych dovolacím súdom vyskytovali také prístupy, interpretačné náhľady a právne postoje, ktoré sú inak typické pri skúmaní prípustnosti riadnych opravných prostriedkov, a v dôsledku toho by sa v konaní o tomto mimoriadnom opravnom prostriedku zohľadňoval účel a cieľ typicky sledovaný riadnymi opravnými prostriedkami, mohlo by to viesť až k možnosti deformovaného nazerania na dovolanie a dovolacie konanie ako celok; takéto nazeranie by sa dostávalo do rozporu s jedným zo základných a ťažiskových princípov právneho štátu - princípom právnej istoty. Dovolací súd musí tejto možnosti predchádzať dôsledným rešpektovaním podstaty aj výnimočnej povahy dovolania.

V zmysle § 236 ods. 1 O. s. p. možno dovolaním napadnúť právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa. Dovolanie žalovaného smeruje proti rozsudku.

Dovolanie proti rozsudku je prípustné, ak je napadnutý rozsudok odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej (§ 238 ods. 1 O. s. p.). Dovolanie je prípustné aj proti rozsudku odvolacieho súdu, v ktorom sa odvolací súd odchýli od právneho názoru dovolacieho súdu, vysloveného v tejto veci (§ 238 ods. 2 O. s. p.). Dovolanie je prípustné tiež proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol potvrdený rozsudok súdu prvého stupňa, ak odvolací súd vyslovil vo výroku svojho potvrdzujúceho rozsudku, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, alebo ak ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4 O. s. p. (§ 238 ods. 3 O. s. p.).

Prípustnosť dovolania žalovaného z uvedených ustanovení občianskeho súdneho poriadku nevyplýva. Napadnutý nie je zmeňujúci rozsudok odvolacieho súdu (§ 238 ods. 1 O. s. p.), dovolací súd v tejto veci - k jej samotnému meritu - dosiaľ nezaujal záväzný právny názor (§ 238 ods. 2 O. s. p.). Napokon treba uviesť, že dovolanie smeruje proti potvrdzujúcemu rozsudku odvolacieho súdu, ktorý nemá znaky rozsudku uvedeného v § 238 ods. 3 O. s. p.

Dovolanie žalovanému by v okolnostiach daného prípadu mohlo byť procesne prípustné, len ak v konaní došlo k niektorej z procesných väd, ktoré sú taxatívne vymenované v § 237 O. s. p. O vadu v zmysle tohto ustanovenia ide vtedy, ak po a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c) účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo, alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f) účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g) rozhodoval vylúčený sudca, alebo bol súd nesprávne obsadený, iba že namiesto samosudcu rozhodoval senát.

Z obsahu dovolania žalovaného zo dňa 03. 02. 2011 vyplýva, že žalovaný namietal, že v konaní došlo k vadám uvedeným v § 237 O. s. p. Žalovaný konkrétne vady konania neuviedol a tieto vo svojom dovolaní bližšie nešpecifikoval.

Na posúdenie prípustnosti dovolania - aj z aspektov významných v zmysle § 237 O. s. p., je zásadne príslušný dovolací súd (viď IV ÚS 238/07).

Dovolací súd posúdil prípustnosť dovolania z aspektov v zmysle § 237 O. s. p. a dospel k záveru, že v danom prípade rozhodovali súdy vo veci, ktorá patrí do právomoci súdov (poukaz na ust. § 7 a § 8 O. s. p.), v tomto konaní vystupovali ako účastníci konania, ktorí mali spôsobilosť byť účastníkom konania - mali spôsobilosť mať procesné práva a povinnosti, ktoré zákon priznáva účastníkom. Obaja účastníci konania mali procesnú spôsobilosť, teda samostatne pred súdom konať ako účastník konania (§ 20 až § 29 O. s. p.), obaja účastníci boli riadne zastúpení advokátom. Nebolo zistené, že by v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo, alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, konalo sa na návrh na začatie konania zo strany žalobkyne, ktorý mal náležitosti upravené v § 79 O. s. p. Taktiež odvolacím súdom nebol zistený postup súdov, ktorým sa znemožnila, odňala alebo sťažila účastníkom konania realizácia

tých procesných práv, ktoré majú slúžiť na ochranu a obranu ich práv a záujmov právom chránených v tom - ktorom konkrétnom konaní (v prvostupňovom i odvolacom konaní). Vo veci nerozhodovali vylúčení sudcovia, vo veci rozhodovali zákonní sudcovia aj v zmysle rozvrhov práce jednotlivých súdov a nebolo zistené, že by bol rozhodoval nesprávne obsadený súd.

Odvolací súd teda konštatuje, že vady konania v zmysle § 237 písm. a/ až g/ O. s. p. v dovolaní namietané nevyšli najavo, tieto neboli zistené, a preto prípustnosť dovolania žalovaného z týchto ustanovení nemožno vyvodiť.

Z týchto dôvodov dovolací súd procesne neprípustné dovolanie žalovaného odmietol podľa § 243b ods. 5 O. s. p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O. s. p. bez toho, aby skúmal vecnú správnosť napadnutého rozsudku odvolacieho súdu.

O trovách dovolacieho konania rozhodol dovolací súd podľa § 243b ods. 5 O. s. p., v spojení s § 224 ods. 1 O. s. p., § 151 O. s. p. a § 142 ods. 1 O. s. p.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.